

fremfattede jeg det Forslag, at Rigsdagen ikke skulde nægte, hvad Rigsraadet forbrede, men bevilge det; det var en indirekte Nægtelse, om man saa vil, det vil sige, vi vare derved komne til at erkjende, at det holdtes fast, at man ikke ganske vilkaarlig kunde forandre den engang fastsatte Størrelse; Rigsdagen forkastede imidlertid dette Forslag, den holdt sig til, at det var rigtigt, at Rigsraadet eensidigt ansatte, efter hvilket Forholdstal enhver Landsdeel skulde yde Bidrag, og ved Afgjørelsen af dette Spørgsmaal er det, som foreligger idag, paa en vis, skjønt urigtig Maade afgjort. Dengang man havde noget Fast at holde sig til, afgjorde man Sagen derhen, at man vilde tage imod det Forholdstal, som Rigsraadet paalægger; men naar man gjør det, saa tager man ogsaa imod en hvilken som helst Andeel, som Rigsraadet forlanger, og Hensynet til, om de andre Landsdele yde eller ikke yde, forsvinder i al væsentlig Grad. Jeg spurgte dengang Finantsministeren, om ikke Regjeringen — jeg mener heller ikke Ministeriet, men Staten — gjorde rigtigt i at søge en Bevilling af denne Art for derved at undgaae Bausfeligheder, der fra andre Sider kunde blive lagte den veien; det vilde man ikke dengang gaae ind paa, men man slap Sagen ud af sin Haand. Det Dieblik var maaskee det sidste gunstige, hvor et Skridt af den Art kunde have været gjort; siden den Tid troer jeg ikke, der har viist sig noget gunstigt Dieblik, og det lader sig heller ikke for Tiden gjøre; dengang sluttede det sig til den første Afgjørelse af en saadan Sag, der var kommen fra Rigsraadet, men det blev dengang ikke antaget. Maaskee gjorde man Ret i ved Hjælp heraf at konsolidere og fastslaae Rigsraadet, at give det en saa omfattende Betydning i Statsfager som muligt; men har det nogensinde været rigtigt ikke at hengive sig til Landsdelen, hvor det ikke ved deres Magt gjøres nødvendigt, saa er det i dette Dieblik. En Magt til paa egen Haand at kunne bestemme sin Andeel kan ikke gives uden Tvang, og de Landsdele, der maaskee have den, have faaet den mod vor Statsvillie; det ligger i Ordet „Indrømmelse“, som den ærede Rigsdagsmand (J. A. Hansen) har brugt, thi man „indrømmer“ kun det, man helst ikke vilde gaae ind

paa, men hvorfor man ikke kan blive fri. Naar man tager Sagen saaledes, at der ikke er viist stor Styrke mod Indrømmelser, saa kan man, om man end har nok saa Meget mod den Veie, som er betraadt, dog ikke i Statens Interesse ville føre Opøsningen af Monarkiet længere, end deres Tvang gjør det nødvendigt. Jo mindre man indrømmer Ret til Opøsning, desto mere kommer man til at omfatte Monarkiet i dets Heelhed, og det er dog vor Forpligtelse; men Enhver, der forhindrer dette, svækker hele Statens Sammenhæng, enten i større eller mindre Omfang, og man holder den ikke sammen, naar man ikke holder fast paa sin Ret gennem Hans Majestæt Kongens Urveherredømme. Derfor maa jeg enten sige til de Herrer: Forkast Forslaget! eller til den ærede Forslagsstiller: Tag Forslaget tilbage!

J. A. Hansen: Ja, dersom mit Spørgsmaal bragte saa store Ting frem, som den ærede Rigsdagsmand syntes at mene, saa havde jeg ganske viist ikke stillet det. Min hele Motivering var imidlertid saa simpel og ligefrem, at det maa staae enhver af de ærede Herrer klart, at jeg ikke har tænkt paa, at det skulde kunne tillægges saa stor Betydning; dersom det var kommet ind paa disse store Spørgsmaal, saa veed den ærede Rigsdagsmand, at jeg staaer paa den modsatte Side af ham, og hvad han anseer for saa farligt, vilde i mine Dine være et Gode; var altsaa dette Tilfældet, kunde jeg saa meget mindre tage hans Opfordring til Følge, idet hans Betragtning af disse Forhold er modsat min, men det ligger som sagt ikke for, ligesaa lidt som den anden Sag, der er bragt paa Bane. Det, som ligger for, er, om det er rigtigt i Finantsloven at have en Bestemmelse, som vi dog ikke have Mynbigthed til at forandre, som ikke paa nogen Maade giver os nogen Fordeel eller fritager os for nogen som helst Forpligtelse, jeg vil dermed sige, om det er rigtigt at bevilge Noget, som Alle vide, vi skulle bevilge, og som Alle vide, der ikke behøves at spørges om. — Bemærkningerne fra Rigsdagsmanden for Kjøbenhavns 8de Valgtreds (C. B. Rimestad) finder jeg ikke Anledning til at gaae ind paa. — Naar den ærede Rigsdagsmand for Ribe Amts 2den